

Właściwa odmiana kukurydzy podstawą wysokiej jakości kiszonki

Od tego jaką odmianę kukurydzy wybierzemy dziś zależy jej potencjalne plonowanie i jakość sporządzonej kiszonki będącej podstawą żywienia krów mlecznych w okresie zimowym.

Nie od dziś wiadomo, że rolnik planuje cały rok co zasiać, żeby uzyskać pożądane efekty. Tak dzieje się również w gospodarstwach mleczarskich, gdzie za wysoką wydajnością stada stoją przygotowane odpowiednio wcześniej wysokiej jakości pasze objętościowe. W strukturze upraw takiego gospodarstwa zaczynają dominować kukurydze, które poddane odpowiedniej obróbce kiszonkarskiej stanowią podstawę żywienia wysokowydajnych krów mlecznych w okresie zimowym. Kolejne lata pokazują, że rolnicy coraz świadomiej wybierają odmiany kukurydzy, które posieją na swoich polach. Tylko odmiany o wysokiej strawności masy organicznej i dużej zawartości energii w nadziemnej części rośliny zapewniają wysoką jakość kiszonki. Przyjmuje się, że procentowy udział ziarna w plonie świeżej masy, w granicach 35-45%, zagwarantuje wysoką zawartość skrobi i ogólną wartość energetyczną paszy.

Przy wyborze odpowiedniej odmiany warto wcześniej prześledzić wyniki badań prowadzone przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, który corocznie publikuje m.in. „Wyniki plonowania odmian w doświadczeniach porejestrowych – kukurydza”. Pozwala to zapoznać się z aktualnymi danymi przedstawiającymi aktualną wartość gospodarczą odmian. Taka wcześniejsza weryfikacja łącznie z własnymi doświadczeniami na polach, przy uwzględnieniu warunków pogodowych specyficznych dla regionu, da nam odpowiedź co do wyboru odmiany.

Decydując się na zakup odpowiedniego materiału siewnego w przypadku kukurydzy kiszonkarskiej szczególną uwagę należy zwrócić na liczbę FAO, oznaczającą wskaźnik wczesności odmian, czyli długość okresu wegetacyjnego potrzebnego do zakumulowania suchej masy. Położenie geograficzne i specyfika warunków klimatycznych dają jasną odpowiedź co do wyboru FAO. Dla przypomnienia, FAO do 230 to odmiany wczesne, te w granicach 240-250 określamy jako średnio wczesne, natomiast przedział 260-290 to odmiany średnio późne. Reasumując, im wcześniejsza jest odmiana, czyli ma mniejszą liczbę FAO, tym okres wegetacyjny roślin jest krótszy. W warunkach województwa warmińsko-mazurskiego zalecany jest siew odmian z FAO do 250, aby w pełni wykorzystać ich potencjał plonotwórczy i uzyskać jak najwyższą wartość pokarmową.

Aby jakość kiszonki była odpowiednia, musimy zwrócić również uwagę na typ wykształconego ziarna. Wyróżniamy tu dwa podstawowe typy - dent i flint, różniące się między sobą budową ziarniaka. Podstawową różnicą pomiędzy tymi dwoma typami ziarna jest budowa bielma, które posiada dwie warstwy, szklistą i mączystą. Odmiany o ziarnie typu flint wytwarzają ziarniaki bardziej kuliste i mają grubą warstwę bielma szklistego, natomiast dent, zwany dawniej końskim zębem, tworzy płaskie ziarniaki, a w jego masie dominuje bielmo mączyste. W kontekście przydatności produkcyjnej ziarna, flint są bardziej cenione z uwagi na zawartość skrobi by-pass, która jest lepiej trawiona (bo dopiero w jelicie cienkim), a tym samym stanowi doskonałe źródło energii dla krów.

Kolejnym istotnym parametrem, na który warto zwrócić uwagę przy wyborze odpowiedniej odmiany, jest cecha STAY-GREEN, pozwalająca utrzymać zieloność liści łądyg w okresie dojrzewania, co umożliwia dłuższą akumulację składników pokarmowych i większą koncentrację suchej masy w kolbach. Dzięki temu okres zbioru jest wydłużony, a masa do zakiszania uzyskana z mieszańców typu „stay green” łatwiej się zakisza, dzięki wyższej zawartości wody w liściach i łądygach. Dodatkowo następuje większa asymilacja węglowodanów, dojrzałe fizjologicznie ziarno ma wysoką zawartość pożądanego skrobi, co w rezultacie decyduje o wysokiej wartości pokarmowej kiszonki.

mgr inż. Dorota Michniewicz,

Starszy Specjalista Działu Technologii Produkcji Rolniczej WMODR